

Mozes op de bres voor Gods volk

door: A. Gibert

Exodus 32-34

Inleiding

Het is de moeite waard het gedrag van Mozes na te gaan in de kwestie met het gouden kalf. Zijn geloof werd op geduchte wijze op de proef gesteld, maar het wankelde niet. Hij moest het hoofd bieden aan een situatie waarvoor hij geen duidelijke instructies had, maar hij handelde met eenvoud en geestkracht naar de kennis die hij van de HERE had. God gaf hem steeds meer licht, zoals het daglicht het licht van een vuurtoren aflost, die trouw in het noodweer en in de nacht heeft geschenen.

Het volk had een gouden kalf gemaakt en het had zich daarvoor neergebogen. Niets kon deze zonde ongedaan maken, en niets kon de schuld van Israël uitwissen. Het volk had het *eerste* gebod van de wet overtreden, die het onder ede op zich genomen had. Wat te doen? Het optreden van Mozes werd niet ingegeven door de wens om de zonde te vergoelijken of te verontschuldigen. Het werd ingegeven door het verlangen Gods eer te handhaven, ja, die nog te verhogen.

Mozes stond in de bres voor Gods volk, dat hij niet alleen liefhad maar waartoe hijzelf ook behoorde, omdat dit de natie was waaraan de HERE Zijn naam had verbonden. Daarom kon het volk niet vernietigd worden, hoewel het dit verdiende. De eer van God stond op het spel, zowel wanneer Hij dit volk niet langer erkende als Zijn volk, als wanneer het zich straffeloos kon overgeven aan de zonde van afgoderij.

Daarom handhaafde Mozes, toen hij zich tot het volk wendde, de rechten van God door deze grove zonde in heilige toorn te oordelen – want Israël was het volk van de heilige God. Maar wanneer hij zich tot God richtte, bouwde hij op dat wat God had beloofd vóórdat de wet er was. De soevereine liefde van God moest worden verheerlijkt door de openbaring van Zijn genade, zonder dat Zijn naam op enigerlei wijze verbonden kon worden met het kwaad. De HERE was uit vrije wil de God van dit volk.

Mozes voor het aangezicht van de HERE

Mozes was nog op de berg, toen de HERE hem zei wat het volk had gedaan: *“En de HERE sprak tot Mozes: Ga, daal af, want uw volk, dat gij uit het land Egypte*

hebt gevoerd, heeft het verdorven. Zij hebben zich gehaast om af te wijken van de weg die Ik hun geboden had; zij hebben zich een gegoten kalf gemaakt, waarvoor zij zich hebben nedergebogen en waaraan zij geofferd hebben, terwijl zij zeiden: dit is uw god, Israel, die u uit het land Egypte heeft gevoerd. Vervolgens zei de HERE tot Mozes: Ik heb dit volk gezien en zie, het is een hardnekkig volk. Nu dan, laat Mij begaan, dat mijn toorn tegen hen ontbrand en Ik hen vernietig, maar u zal Ik tot een groot volk maken” (Ex. 32:7-10).

Als Gods toorn in alle gerechtigheid wordt uitgeoefend, betekent dat de vernietiging van het zondige volk. Mozes pleit niet voor het volk vanwege verzachtende omstandigheden, hij brengt alleen in herinnering wat God Zelf heeft gezegd en gedaan (32:11-13). Israël was Zijn volk. De HERE heeft Zijn grote kracht getoond toen hij het volk verlostte uit Egypte. Uit de vernietiging van Israël zouden de Egyptenaren de conclusie trekken dat de HERE had gelogen, of dat Hij onmachtig was. Bovendien had Hij aan Abraham, Isaak en Israël gezworen het land Kanaän te zullen geven aan hun nakomelingschap. U hebt gesproken, U hebt gezworen – dat was het geloof van Mozes, gegrond op het woord van God. Hij aarzelde of twijfelde in dit opzicht niet en deed een beroep op God, omdat Hij bij Zichzelf gezworen had. Wat God had gesproken, zou in vervulling gaan. Het volk toonde inderdaad wat het was: een hardnekkig volk, een volk van zondaars. Maar zou de zonde kunnen verhinderen dat de raadsbesluiten van God vervuld worden? Wist God niet toen Hij dit zwoer en het volk bij de hand nam, dat het een volk van zondaars was? Wist Hij dit niet van tevoren, toen hij Mozes de opdracht gaf hun leidsman te worden?

Nadat Mozes was afgedaald van de berg en de wanorde onder het volk had doen ophouden, keerde hij terug tot de HERE om opnieuw voorbede te doen (32:31-35). Hij verontschuldigde de zonde niet die hij had geconstateerd. Integendeel, hij nam het kwaad heel serieus. De Israëlieten hadden zich een gouden god gemaakt. Maar hij trad voor het volk tussenbeide op een nog indrukwekkender wijze. Hij ging een stap verder door te spreken over plaatsvervangende. Door het geloof wist hij te onderscheiden dat Gods eer kan schitteren in het schenken van vergeving, maar dat dit

niet kan plaatshebben ten koste van Zijn gerechtigheid. Mozes stelde voor dat de zonde van het volk vergeven zou worden door de verdiende straf neer te laten komen op een vrijwillige plaatsvervanger, namelijk hijzelf. Dat voorstel was natuurlijk onaantvaardbaar, want Mozes had dezelfde zondige natuur als alle mensen. Het antwoord van de HERE was: *“Wie tegen Mij gezondigd heeft, zal Ik uit Mijn boek delgen”*. Maar dit voorstel van de middelaar was geen belediging voor de HERE, integendeel. Mozes kon geen plaatsvervanger zijn, maar wel een voorspraak. Daarom voegde Hij eraan toe: *“Maar ga nu heen, leid het volk naar de plaats waarvan Ik u gesproken heb; zie, Mijn engel zal voor u uit gaan, maar ten dage van Mijn bezoeking zal Ik aan hen hun zonde bezoeken”* (32:34).

Het volk zou worden gestraft, maar het zou wel in het Beloofde Land komen. Mozes had rechtvaardig en oprecht gesproken. Hier vinden we in beginsel de hele latere geschiedenis van Israël. Het zou gaan van probleem tot probleem, van falen tot falen. Het volk heeft ernstige beproevingen ondervonden, verbanning en de huidige diaspora, en in de toekomst zal het nog de Grote Verdrukking meemaken. Maar het blijft het uitverkoren volk en zal in het land worden gebracht. God kan niet liegen. De eer van de HERE was ermee gemoeid; de onvoorwaardelijke belofte bleef gelden. Mozes was daarvan overtuigd – hoewel Gods weg, Zijn middel om dit alles te volbrengen zijn verstand te boven ging.

Wij zien dus de volgende twee principes:

1. Het is onmogelijk dat de raadsbesluiten van God tenietgedaan worden, zelfs als het volk toont wat het waard is.
2. Het is onmogelijk dat God de zonde voorbij laat gaan en haar ongestraft laat.

Het is Zijn zaak deze beide eisen met elkaar te verzoenen. Mozes gaf echter alles aan de HERE over. Zeker, de wet dreigde met haar straf, maar hij had de tafels verbroken om zich te houden aan de beloften die aan de wet vooraf gingen. Ongetwijfeld moest Gods regering worden uitgeoefend om Zijn beloften te kunnen vervullen, maar uiteindelijk zal de genade triomferen. Het geloof onderwerpt zich aan het ene principe en het wordt door het andere gesterkt.

Zo is het ook met ons en met de Gemeente. Het geloof moet dat nu aannemen, evenals het geloof van toen dat deed. God heeft gesproken. Hij heeft het beloofd, Hij zal het ook volbrengen. Zijn regering bereikt haar doel. Belijders zonder leven vallen echter in de woestijn, en dit dient tot waarschuwing voor Gods kinderen. Maar aan het einde van de reis gaat het erom dat wordt gewezen op dat wat *God* heeft gedaan, dat wat *Hij* tot stand heeft gebracht (Num. 23:23). En deze zekerheid is de onwankelbare grondslag van onze voorbede voor het volk van God. Wij kunnen ook met vrijmoedigheid zeggen: ‘Dit volk is Uw volk, de verlost zijn Uw kinderen. U kunt niet nalaten te doen wat U Zich hebt voorgenomen en wat U van hen hebt gezegd’. Om zo te

pleiten hebben wij nog sterkere beweegredenen dan Mozes.

De voorbidder Mozes zag slechts onduidelijk en van verre het werk dat de vervulling van al Gods raadsbesluiten mogelijk zou maken. Zijn voorspraak, hoe trouw en vurig hij het volk ook liefhad, was onvoldoende en kon slechts effect hebben, omdat God zag op het werk dat Christus later zou volbrengen. Zonder dat werk kon Hij geen enkele zonde voorbij laten gaan (Rom. 3:25). Er zou een dag komen dat Mozes op een andere berg zou staan, samen met Elia, om daar de Heer Jezus te ontmoeten en met Hem te spreken over Zijn dood, over de uitgang die Hij in Jeruzalem zou volbrengen. Volgens de eisen van de wet had God het volk aan de voet van de Sinai geheel en al moeten vernietigen. Mozes zelf had Zijn “uitverkorene” niet kunnen zijn en hij had ook niet in de bres kunnen springen, zonder het grote werk van de verzoening dat toen nog toekomstig was. God wist dit alleen.

Maar dit neemt niets weg van de schoonheid van het geloof van Mozes. Hij is een duidelijk beeld van Hem die nu de enige Middelaar is voor het geloof. Het toont ons hoe groot het voorrecht is dat wij bezitten, nl. dat wij door Christus tot God kunnen naderen in volle zekerheid van het geloof. De aanvankelijke grondslag die was gelegd door Gods beloften wordt nu gecompleteerd door die andere grond: de dood van Christus. Mozes steunde krachtig op de eerste, al tastend, al voortgaand zocht hij de tweede. Wij hebben op onze weg zowel de ene als de andere grond. Waar is onze zekerheid van het geloof?

Mozes kreeg na zijn voorspraak de zekerheid dat God Israël niet in de steek zou laten. De HERE zou met Zijn volk optrekken. Maar aanvankelijk had Hij gezegd: *“Ga, trek van hier op, gij en het volk dat gij uit het land Egypte hebt gevoerd (...) Want Ik zal in uw midden niet optrekken”*. Hij noemde Israël het volk dat *Mozes* uit Egypte had opgevoerd. Hij zei niet: ‘Mijn volk’. Hij verklaarde: *“Ik zal een engel voor uw aangezicht zenden en verdrijven de Kanaäniet, de Amoriet (...) Want Ik zal in uw midden niet optrekken, daar gij een hardnekkig volk zijt, opdat Ik u niet onderweg verteer”* (33:1-3). Wat dan? Al verzekerde de HERE in de toekomst ook het bezit van het land en de verdrijving van de inwoners ervan, dan zou Hij Israël daar brengen als een vreemd volk en niet als Zijn eigen volk. Het volk zou dan slechts een werktuig zijn om het oordeel over de Kanaänieten te brengen. Maar het was door God verlaten en niet meer dan een tuchtroede, zoals God er zoveel heeft gebruikt in de loop van de geschiedenis. Een stuk gereedschap dat na gebruik weer wordt weggelegd.

Nee, Mozes kon zo’n rol niet accepteren – en waarom niet? Nog steeds om dezelfde reden. God had beloften gedaan aan de vaders. Hij zou niet verheerlijkt worden als de band met Israël zou worden verbroken. *“Ik zal hun tot een God zijn”*, had de HERE gezegd (Gen. 17:8). In Mozes’ oor klonk nog steeds de stem die hij bij de berg Horeb had gehoord: *“Ik heb terdege*

gezien de ellende van Mijn volk, dat in Egypte is, en hun gemjammer over hun drijvers gehoord, ja, Ik ken hun smarten” (Ex. 3:7). En hij had zelf genade gevonden in de ogen van de HERE, maar alleen omdat hij Diens beloften had geloofd. Die zou God niet terugnemen, en Hij had hem verkozen alleen op grond van deze beloften.

In een derde onderhoud stelt Mozes: “Bedenk toch, dat deze natie Uw volk is” (33:13). Het is mooi om te zien dat Mozes vrijmoedig durft te zeggen: “Zie, Gij zegt tot mij: doe dit volk optrekken, maar Gij hebt mij niet doen weten, wie Gij met mij zult zenden (...) Indien Gij Zelf niet meegaat, doe ons vanhier niet optrekken” (33:15). Mozes kon niet tevreden zijn met een afstandelijke en onbekende macht, die voor hem werkzaam was, een uitwendige voorzienigheid. Hij had Gods tegenwoordigheid nodig. De HERE Zelf moest met hen meegaan. Hij zei: “Immers daardoor zijn ik en uw volk afgezonderd uit alle volken, die op de aardbodem zijn” (33:16). Hij wenste niet alleen dat het volk eenmaal in het land zou wonen, maar dat God bij hen zou wonen; dat Israël het volk zou zijn waaraan Hij Zijn tegenwoordigheid verbond. Daardoor zou het volk ook blootstaan aan een bezoeking ten oordeel als het zondigde, maar het zou de natie zijn waar iedere afzonderlijke gelovige in verbinding met God zou staan en daarvan de zegen zou ontvangen.

Dat is een kostbare maar ook een ernstige gedachte, die onze aandacht verdient. Als wij vragen of de Heer met ons meegaat, wordt verondersteld dat wij weten Zijn kinderen te zijn; en daar hoort bij alles wat deze positie met zich meebrengt. Wij rekenen op Zijn vaderlijke zorg, maar wij roepen als Vader Hem aan die zonder aanneming des persoons oordeelt naar het werk van ieder (1 Petr. 1:17). Zijn gemeenschap zoeken is ook het van harte aannemen van de tucht die Hij zendt. Zonder deze tucht zouden wij bastaarden en geen zonen zijn. Hierin ligt een bron van grote zegen. Mozes genoot ervan voor zichzelf en voor hen die de HERE zochten: “Ook deze zaak zal Ik doen, omdat gij genade in Mijn ogen gevonden hebt en Ik u bij name ken” (33:17). God sprak met hem als Zijn vriend.

Dat bracht Mozes tot de vraag om Gods heerlijkheid te mogen zien: “Doe mij toch Uw heerlijkheid zien” (33:18). Het antwoord luidde: “Ik zal Mijn luister aan u doen voorbijgaan en de naam des HEREN voor u uitroepen: Ik zal genadig zijn, wie Ik genadig ben, en Mij ontfermen, over wie Ik Mij ontferm (...) De HERE zei: Zie, bij Mij is een plaats, waar gij op de rots kunt staan” (33:19-21). Het ogenblik kwam dat de huid van Mozes’ gezicht schitterde, omdat hij met Hem had gesproken en zoveel bewonderenswaardige antwoorden op zijn geloof had gekregen.

Tegelijkertijd zien wij een openbaring van de heerlijkheid van God, die tot dat ogenblik onbekend was. Mozes heeft gepleit om genade en hij heeft die gekregen. In Exodus 32:33 staat: “Wie tegen Mij gezondigd heeft, zal Ik uit Mijn boek delgen”. In Exodus 33:19 lezen we: “Ik zal genadig zijn, wie Ik genadig ben”. In Exodus 34:7 zegt de HERE van

Zichzelf: “Die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft; maar de schuldige houdt Hij zeker niet onschuldig, en Hij bezoekt de ongerechtigheid der vaderen aan kinderen en kindskinderen, aan het derde en vierde geslacht”. Hoe kan men deze dingen met elkaar in overeenstemming brengen? Dat was toen het goddelijke geheim, maar nu is het geopenbaard. Het is namelijk Christus en Zijn werk.

Als wij beter begrijpen dat God garant staat voor onze toekomst en Zijn heerlijkheid gebruikt om naar ons om te zien, terwijl wij op reis zijn naar de heerlijkheid, dan zouden wij de vurige geest van Mozes hebben om te bidden dat Hij ons Zijn heerlijkheid toont en met ons zal optrekken. Immers, het geloof herinnert God onophoudelijk aan Zijn beloften. Het herinnert Hem eraan, die nooit vergeet (Jes. 62:6-7). Een moeder verbaast zich toch ook niet als haar kind haar honderd keer vraagt te doen wat ze beloofd heeft. Nee, dat is voor haar het bewijs dat het kind het ter harte heeft genomen. En een nog hoger en heiliger motief zou ons moeten aansporen, en wel de voorbede van Hem die groter is dan Mozes, die onvermoeibaar voor ons bidt, op grond van Zijn offer, dat eens voor altijd is volbracht. Door deze voorbede ondervinden wij voortdurend zowel de goddelijke als de vaderlijke tucht, zonder welke wij geen stap kunnen doen.

Mozes tegenover het volk

Dezelfde bezorgdheid om de heerlijkheid van God bezielde Mozes in zijn gedrag tegenover het volk. Hij had Israël lief, zoals Paulus het later ook liefhad (Rom. 9:1-3). Hij had het meer lief dan zichzelf. Mozes ging daarin zover dat hij uitgedelgd zou willen worden uit het boek van de HERE, als er maar vergeving zou zijn voor het volk. Hij dacht niet aan zichzelf, zocht geen eigen eer, wilde niet de vader worden van een ander volk (32:10). Dat zou trouwens net zoals Israël geneigd zijn geweest tot het kwade! Mozes wilde geen ander huis dan het huis van God, waarover hij was aangesteld als dienaar (Num. 12:7; Heb. 3:2).

Maar juist omdat dit zo was, moest de heerlijkheid van God hooggehouden worden tegenover het volk. Mozes handelde dan ook met een strengheid, die onbegrijpelijk lijkt voor iemand die de juiste beweegredenen niet kent. Toen hij van de berg was afgedaald, werd hij geconfronteerd met de zonde van het volk Israël. Hij trof geen schikking, hij zag geen grond voor verontschuldiging, niet tegenover God, niet tegenover de mensen. “Zulk een zware schuld”, dat waren zijn woorden tot Aäron (32:21). “Gij hebt een grote zonde begaan”, verweet hij het volk (32:30). Hij gaf rekenschap aan de HERE met de belijdenis: “Ach, dit volk heeft een grote zonde begaan” (32:31).

Het eerste dat gebeurde, was dat de afgod werd vernietigd en dat het volk bewust werd gemaakt van zijn afval doordat het moest drinken van het water dat was vermengd met het stof van het gouden kalf (32:20). Daarna voltrok Mozes het oordeel met

medewerking van hen die ‘voor de HERE’ waren, de zonen van Levi. Zo wekte Paulus de Korintiërs op tot een daad van ‘wraak’ (SV), totdat ze aangetoond hadden dat ze rein waren in die zaak (2 Kor. 7:11). Mozes handelde met een duidelijk inzicht in de ware belangen van Gods volk. Voordat het zuurdeeg het gehele deeg doorzuurt, moet men het wegnemen. Men moet de smet verwijderen die het volk werpt op zijn eigen heerlijkheid (vgl. Ps. 106:19-20). Dit is pijnlijk, maar noodzakelijk.

Hier hebben we een gevoelig punt, een van de hoofdoorzaken van onze praktische zwakheid. Voor het vlees is het wegdoen van het boze, zonder het te sparen, *hardheid*. Hoe dikwijls verontschuldigen wij de zonde bij onszelf. Met hoeveel gemak geven wij anderen de schuld ervan, zoals Aäron ook deed (32:22-24). Hoe dikwijls laten we het toe bij onze naasten en helaas ook in het midden van de gemeente! Zolang wij het kwaad niet bij de naam noemen, zolang wij niet al het mogelijke doen om het weg te nemen, zolang is er geen enkele oplossing voor dit probleem. Het zal alleen maar verergeren, totdat het ongeneeslijk is. Wij zijn er allemaal verantwoordelijk voor, vooral de leiders die de zwakheid van Aäron nabootsen. Het is een droevige maar vaak voorkomende belijdenis om te zeggen: anderen zijn in het kwaad gevallen en ik die leiding moest geven, ben hen gevolgd; anders zou men mij gebrek aan liefde hebben verweten.

Maar laten wij direct ook op onze hoede zijn voor het andere gevaar: laat de liefde inderdaad niet ontbreken. Vaak is er juist wel hardheid van het hart in de manier waarop we optreden tegen degenen die gevallen zijn. Het vlees wil het vlees verbeteren. Als dat gebeurt zonder liefde zal de vermaning of de tucht alleen bitterheid voortbrengen. Mozes bestrafte Aäron streng. Hij verootmoedigde het volk door hen het water te laten drinken, dat was vermengd met het stof van hun verbrande afgod. Hij riep de Levieten op het zwaard te trekken tegen hun naasten. Maar in werkelijkheid had hij het volk op een heel andere manier lief dan Aäron, die zich leende voor het kwade.

Het is deze Mozes, die voor de schuldigen op de bres is gaan staan. Hij klom de volgende dag op de berg om zich daar aan de HERE als zoenoffer aan te bieden. De kracht van zijn optreden vloeide voort uit zijn liefde voor Gods volk. Zijn heilige verontwaardiging ging gepaard met diepe pijn. Hij boog zich veertig dagen en veertig nachten neer voor God en smeekte Hem met het oog op de zonde die zij hadden bedreven, zo zei hij later tegen het volk. En speciaal voor Aäron trad hij tussenbeide (Deut. 9:20; 9:25-29). Men moet met het kwaad handelen naar Gods eis, maar Mozes nam als middelaar de bitterheid ervan op zich. Laten wij veel over dit voorbeeld nadenken, evenals over dat van Paulus, die tegenover de Korintiërs de taal van de liefde sprak zonder schijnheilig te doen. Maar laten wij nog veel meer denken aan Hem, die weende over de stad waarvan Hij de verwoesting aankondigde. Die toen Hij zo vaak het ‘wee u’ uitsprak over de leiders

van het schuldige volk, op het punt stond te sterven voor dit volk.

Al deze dingen bewerkten in elk geval één resultaat bij het volk. Toen zij dit kwade woord hoorden dat God had gesproken, namelijk dat Hij niet met hen wilde optrekken, ontdeden zij zich van hun sieraden (33:3-6). Mozes hernam onmiddellijk zijn rol als leidsman. Er was hoop, omdat er verootmoediging was. Het diende nergens toe eindeloos te blijven treuren, men moest opstaan en vertrekken. Maar hoe kon men op weg gaan? De legerplaats was immers verontreinigd. Gods heerlijkheid kon daar niet wonen, want de afgod was er opgericht. God kon niet vanuit deze plaats met het volk optrekken. Toch moesten de Zijnen met Hem in verbinding staan en moest er een plaats zijn om God te ontmoeten. Dit kon nergens anders zijn dan *buiten* de legerplaats. Daarom richtte Mozes daar de tent der samenkomst op, ver van de legerplaats (33:7). Het is dus niet voldoende het kwaad aan te wijzen, het te oordelen en erover te treuren. Men moet zich ook ervan afzonderen, de gemeenschap met de HERE zoeken en Hem ontmoeten op een reine plaats. Dat is buiten de legerplaats. Daar bevindt zich de Heer Jezus, de ware Mozes. Laten wij daarom uitgaan tot Hem (Hebr. 13:13). Daar wacht de zegen.

Als deze plaats is ingenomen, kan de reis worden voortgezet. Wij zoeken de toekomstige stad (Hebr. 13:14). Daartoe moet God met Zijn volk meegaan. Wij hebben al naar Mozes gekeken, die tussenbeide trad met het oog daarop. Hij trad tussenbeide op de plaats van afzondering en zegen, waar de HERE met hem sprak als een vriend. Er is een doel (33:1); en er is een weg, de weg van God (33:13). Het is de HERE, die met Zijn volk meegaat op deze weg (33:16). Op een andere manier kan het geloof niet verdergaan. Het rekt op God; het dient Hem met eerbied en ontzag, met de godsvrucht die het Hem verschuldigd is. Het steunt op de genade, wetend dat Hij een verterend vuur is.

Mozes moest nog een keer de berg beklimmen. Hij ontving er een wonderbare openbaring van de HERE, die aan hem voorbijging terwijl hij schuilde in een kloof van de rots. Daarna ging hij weer naar beneden naar het volk om daar te blijven. Hij bracht het de wet, de twee nieuwe stenen tafelen. Het volk had de wet al geschonden. De Israëlieten zeggen dan ook niet meer: *“alles wat de HERE gesproken heeft, zullen wij doen”* (19:8). Ze hebben niets te zeggen. Hoe zouden ze iets kunnen beloven? Maar God had gezegd: *“Ik zal genadig zijn, wie Ik genadig ben, en Mij ontfermen, over wie Ik Mij ontferm”* (33:19). Mozes kon alleen maar zeggen: *“Indien ik genade in uw ogen gevonden heb, Here, dan ga toch de Here in ons midden, want het is een hardnekkig volk, maar vergeef onze ongerechtigheden en onze zonden; neem ons als erfdeel in bezit”* (34:9).

Maar zou dit volk in staat zijn de wet te houden? Het was er eerder niet toe in staat geweest. Het was zelfs niet in staat het stralende gezicht van Mozes te verdragen en kennis te nemen van de schittering van Gods heerlijkheid. God betoonde genade en Hij gaf in

Zijn genade opnieuw de wet. De wet bleef echter de wet, en het volk bleef helaas het volk. De oprechte ziel kon alleen maar instemmen met de waarheid van de wet en erkennen dat hij krachteloos was. De HERE vergaf, Hij bleef Zich met Zijn volk bezighouden. Zijn genade was iedere morgen nieuw. Hoe zou men deze geduchte wet kunnen onderhouden? De wet was de bediening van de dood en de veroordeling van een hardnekkig volk. De ware Israëliet kon de wet alleen maar erkennen en instemmen met het feit dat hij daardoor als zondaar veroordeeld werd.

Maar de heerlijke manier waarop de wet was ingevoerd gaf hoop aan het geloof. Als God alleen maar de God van de wet was geweest, zou Hij niet met het volk zijn meegetrokken; want het was een hardnekkig volk (33:3). Nee, Hij ging mee als de God van de genade, juist *vanwege* dit feit dat het een hardnekkig volk was (34:9). Hij is Dezelfde, maar Hij openbaarde Zichzelf steeds meer. Op de bepaalde tijd zou Hij Zijn gerechtigheid tonen in het evangelie en laten zien dat de wet noodzakelijk was om de genade te doen schitteren. Het ware karakter van de zonde werd aan het licht gebracht door de wet, zodat God kon laten zien dat Hij hierin heeft voorzien, en wel door het definitieve *oordeel* over de zonde. De zondaar kan nu worden gerechtvaardigd en de zonde van de wereld kan worden weggenomen.

Totdat dit ogenblik was gekomen, moest deze heerlijke maar voorbijgaande openbaring van de genade worden bedekt met een sluier. De blik van het volk kon niet worden gevestigd op het einde van wat tenietgedaan moest worden. De vurige smeekbede moest zijn dat de sluier eenmaal zou worden weggenomen. Dat is nu gebeurd. Niet door Mozes, die de weerspiegeling van de heerlijkheid bedekte. Niemand kon toen die glans verdragen. De heerlijkheid van God straalt nu echter in het aangezicht van Christus. Wij kunnen met onbedekt aangezicht de heerlijkheid van de Heer aanschouwen: *“Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid*

van de Heer aanschouwen, worden naar hetzelfde beeld veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als door de Heer, de Geest” (2 Kor. 3:18). Jahweh was de heerlijkheid van Israël, Christus is de heerlijkheid van de Gemeente.

Is deze heerlijkheid kostbaar voor ons? En zijn de gelovigen op wie deze heerlijkheid rust, kostbaar voor ons? Wij zijn niet beter dan de Israëlieten. Wij hebben méér verantwoordelijkheid. Wij zijn geroepen om te wandelen in het licht, waarin wij door Christus zijn overgebracht. God kan Zijn rechten niet prijsgeven. Dat gold toen voor hen, maar *nu* voor ons. Hij zal niet toestaan dat Zijn naam wordt gekoppeld aan de afgoden van deze wereld, waarvoor onze harten zich zo gemakkelijk buigen. God wil het geloof altijd de hulpbronnen schenken die het nodig heeft om aan zijn verantwoordelijkheid te kunnen voldoen. Het geloof richt zich nu op Iemand, die Mozes alleen maar vaag kon onderscheiden, namelijk *Christus*. Hij is alles en in allen. Hij is de ware Mozes, de ware Voorspraak, de ware tent der samenkomst, de plaats waar men God kan ontmoeten, de weg, de waarheid en het leven. Hij is niet alleen het middel om naar de hemel te gaan. Hij is ook de weg op aarde en Hij is met ons alle dagen.

Broeders, laten wij vaststaan in het geloof. Weest mannelijk, weest sterk! Hoe bedroevend de toestand van het volk van God ook mag zijn, de taak van de getrouwe is op de bres te gaan staan, zoals Mozes en Paulus dat deden. De laatste werd dagelijks overvallen door de zorg voor alle gemeenten. De hulpbronnen van het geloof zijn in alle tijden dezelfde. Laten wij er gebruik van maken en ons afzonderen van het kwaad en van de wereld. Gods genade zal met ons zijn. Als wij ons verontschuldigen vanwege onze zwakheid, dan verlagen wij Gods normen. Dan denken en handelen wij alsof God machteloos is geworden door onze ontrouw. Dat is een ernstige belediging.

Oorsprong: [Le Messager Évangélique 1953-169](#)

Titel: [Moïse à la brèche](#)

© Oude Sporen 2007